

**DECIZIA Nr.774
din 10 noiembrie 2015**

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.52 alin.(1) din
Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii**

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Puskás Valentin Zoltán	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Benke Károly	- magistrat-asistent șef

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, excepție ridicată de Daniela Olteanu și Mihai Vlad Budăi în Dosarul în nr.3474/1/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.502D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 5 noiembrie 2015, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art.57 și art.58 alin.(3) din Legea nr.47/1992, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 10 noiembrie 2015, dată la care Curtea a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 23 februarie 2015, pronunțată în Dosarul nr.3474/1/2014, **Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii**, excepție ridicată de Daniela Olteanu și Mihai Vlad Budăi într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat împotriva Hotărârii nr.7/P din 7 iulie 2014 și Încheierii din 22 aprilie 2014, pronunțate de Consiliul Superior al Magistraturii – Secția pentru procurori în materie disciplinară. Prin încheierea anterior menționată, a fost dispusă suspendarea din funcția de procuror a autorilor excepției de neconstituționalitate până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare, iar prin hotărârea anterioară a fost admisă acțiunea disciplinară, aplicându-se în privința acestora sancțiunea disciplinară a suspendării din funcție pe o perioadă de 6 luni (Daniela Olteanu), respectiv excluderea din magistratură (Mihai Vlad Budăi).

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se apreciază că dispozițiile legale criticate în privința sintagmei „dacă exercitarea în continuare a funcției ar putea afecta desfășurarea cu imparțialitate a procedurilor disciplinare sau dacă procedura disciplinară este de natură să aducă atingere gravă prestigiului justiției” sunt neclare, reglementând în mod echivoc condițiile a căror îndeplinire este verificată de instanța disciplinară pentru a se dispune, în final, măsura suspendării din funcție a magistratului. Legiuitorul nu specifică nici modul prin care se poate verifica și constata îndeplinirea sau neîndeplinirea acestor condiții și nici modul prin care se aduce la cunoștința persoanei vizate propunerea de suspendare din funcție. De asemenea nu sunt reglementate garanții în vederea respectării dreptului la apărare și a exigențelor unui proces echitabil; în acest sens, se arată că dispozițiile criticate nu cuprind „prevederi explicite privind admisibilitatea probatoriilor în faza judecării măsurii suspendării”, ceea ce aduce atingere principiului egalității armelor, garanție a dreptului la un proces echitabil (cu privire la acest principiu sunt indicate Hotărârile din 24 februarie 1994 și

29 mai 1997, pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele *Bendenoun împotriva Franței* și *Georgiadis împotriva Greciei*).

5. Textul legal criticat nu specifică explicit care este momentul procesual până la care se poate formula propunere de suspendare din funcție, procedura de urmat în vederea judecării propunerii menționate sau dacă măsura menționată se dispune doar în legătură cu faptele/ împrejurările ce formează obiectul acțiunii disciplinare. Mai mult, reglementarea criticată nu prevede obligativitatea instanței de disciplină să motiveze măsura dispusă, simpla indicare a temeiului legal al măsurii dispuse nefiind în măsură să suplinească această exigență a dreptului la un proces echitabil (în acest sens, sunt invocate Hotărârile din 30 noiembrie 1987, 16 decembrie 1992 și 9 decembrie 1994, pronunțate în cauzele *H. împotriva Belgiei*, *Hadjianastassiou împotriva Greciei*, respectiv *Hiro Balani împotriva Spaniei* și *Ruiz Torija împotriva Spaniei*). În consecință, se apreciază că norma criticată nu asigură transparența activității Consiliului Superior al Magistraturii și nu constituie o garanție a respectării drepturilor constituționale împotriva arbitrariului.

6. În continuare, se arată că art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 nu prevede modalitatea de aducere la îndeplinire a măsurii suspendării provizorii, procedura de urmat, efectele acesteia asupra persoanei vizate și a altor subiecți de drept sau sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării condițiilor de fond și formă, sancțiuni pe care orice normă care cuprinde reguli procesuale trebuie să le prevadă în mod explicit sau implicit. De asemenea, textul supus controlului de constituționalitate nu prevede calea de atac, modalitatea, termenii și condițiile de exercitare a acesteia împotriva măsurii dispuse și nici organul abilitat căruia să i se poată adresa contestatorul măsurii, încălcându-se, astfel, dreptul acestuia de acces la un judecător. În acest cadru, se invocă faptul că există o situație de discriminare, pe de o parte, între magistrat și alte categorii profesionale/ justițiabili, cărora, prin prevederile Legii nr.554/2004 și ale Codului de procedură civilă, li se permite accesul la un judecător pentru anularea actului

administrativ vătămător în termen scurt și în procedură de urgență. Pe de altă parte, ar exista o discriminare între magistratul căruia i s-a aplicat măsura suspendării provizorii din funcție și cel căruia i s-a aplicat sancțiunea suspendării din funcție, în sensul că acesta din urmă are la dispoziție atât o cale de atac, cât și un termen clar precizat în care poate să o exercite.

7. Se mai apreciază că este încălcată prezumția de nevinovăție, întrucât textul criticat, pe de o parte, permite aplicarea unei măsuri care este prevăzută, în același timp, ca sancțiune disciplinară, iar, pe de altă parte, nu prevede o perioadă determinată pe care este dispusă.

8. Având în vedere cele anterior arătate, se concluzionează în sensul că textul legal criticat este neclar și imprecis, așadar, lipsit de previzibilitate, contrar art.1 alin.(5) din Constituție.

9. **Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată în privința criticilor raportate la principiul previzibilității normelor juridice.

10. Se arată că, prin invocarea pretensei neclarității a normei și a caracterului echivoc al acesteia, autorii excepției critice, în realitate, textul prin prisma unei insuficiențe legislative, ajungând la concluzia că, pentru a răspunde exigențelor constituționale, acesta ar trebui completat în sensul specificării, ca și condiționare, a modalității în care se apreciază existența prestigiului la care face referire legiuitorul, a modalității de cuantificare a gravității acestei afectări și a criteriilor de definire a prestigiului justiției. Aceste nemulțumiri ale petenților sunt neîntemeiate în raport cu faptul că dispozițiile din Legea nr.317/2004 se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă, iar inserarea în textul criticat a acestor reglementări nu este oportună; mai mult, aspectele învederate de autorii excepției sunt chestiuni de *lege ferenda*, a căror soluționare excedează competenței Curții Constituționale.

11. În continuare, se arată că nu se poate reține existența unei situații de discriminare între magistrați și alte categorii profesionale, având în vedere tocmai statutul special al magistraților, astfel încât statutul juridic al magistraților nu poate fi identic, analog sau comparabil cu cel al celorlalte categorii socio-profesionale.

12. În privința criticilor de neconstituționalitate raportate la prevederile art.21 din Constituție, se „desprinde, totuși, un posibil viciu de neconstituționalitate”, întrucât exigența asigurării accesului la justiție prin posibilitatea atacării separate a soluției de suspendare din funcție a magistratului pe durata procedurii disciplinare nu este respectată. Invocându-se Decizia Curții Constituționale nr.397 din 4 iulie 2014, se apreciază că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care voința legiuitorului este interpretată ca suprimând calea de atac a recursului împotriva încheierilor de suspendare din funcție a magistratului pe durata procedurii disciplinare. Faptul că aceste încheieri pot fi atacate odată cu fondul nu este de natură să acopere acest viciu de reglementare.

13. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.628 din 1 septembrie 2012. Curtea reține că soluția legislativă criticată a fost introdusă prin art.I pct.9 din Legea nr.24/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.51 din 23 ianuarie 2012. În actul de bază, respectiv Legea nr.317/2004, soluția legislativă analizată se regăsea, inițial, la art.49¹ alin.(1). După republicarea Legii nr.317/2004 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.628 din 1 septembrie 2012, art.49¹ alin.(1) a devenit art.52 alin.(1), având următorul cuprins: „(1) *Pe durata procedurii disciplinare, secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, din oficiu sau la propunerea inspectorului judiciar, poate dispune suspendarea din funcție a magistratului, până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare, dacă exercitarea în continuare a funcției ar putea afecta desfășurarea cu imparțialitate a procedurilor disciplinare sau dacă procedura disciplinară este de natură să aducă atingere gravă prestigiului justiției*”.

17. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art.1 alin.(5) în componenta sa referitoare la calitatea legilor și art.21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. De asemenea, prin prisma art.20 din Constituție, se apreciază că este încălcat și art.6 par.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale referitor la dreptul la un proces echitabil.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit textului legal criticat, magistratul poate fi suspendat oricând pe tot parcursul soluționării

procedurii disciplinare declanșate împotriva sa. Suspendarea operată nu are caracterul unei sancțiuni disciplinare, ci a unei măsuri provizorii având ca scop desfășurarea cu imparțialitate a procedurilor disciplinare sau evitarea atingerii grave a prestigiului justiției. Suspendarea provizorie va dura până când hotărârea de soluționare a acțiunii disciplinare rămâne definitivă fie prin neatacarea hotărârii secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii de soluționare a acțiunii disciplinare, fie prin rămânerea definitivă a hotărârii Înaltei Curți de Casație și Justiție de soluționare a recursului formulat împotriva hotărârii Consiliului.

19. Potrivit art.49 alin.(1) din lege, în procedura disciplinară în fața secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, citarea judecătorului sau a procurorului împotriva căruia se exercită acțiunea disciplinară este obligatorie, garanție care se aplică, în mod corespunzător și în ipoteza suspendării provizorii din funcție. În acest sens, art.32¹ din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.326/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.867 din 27 septembrie 2005, prevede :

„(1) Pe durata procedurii disciplinare, secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, din oficiu sau la propunerea inspectorului judiciar poate dispune, prin încheiere, suspendarea din funcție a magistratului, până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare, dacă exercitarea în continuare a funcției ar putea afecta desfășurarea cu imparțialitate a procedurilor disciplinare sau dacă procedura disciplinară este de natură să aducă atingere gravă prestigiului justiției.

(2) Președintele secției dispune citarea Inspecției Judiciare și a judecătorului sau, după caz, a procurorului vizat, căruia i se comunică, în copie, propunerea inspectorului judiciar de suspendare din funcție a magistratului.

(3) Cererea se soluționează de urgență. Prevederile art.31 alin.(1), (3), (4) și (5) și ale art.32 se aplică în mod corespunzător”.

20. Având în vedere cele anterior arătate, Curtea constată că magistratul este citat la ședința secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii care dispune asupra suspendării sale provizorii din funcție.

21. Motivele pentru care magistratul poate fi suspendat din funcție sunt expres prevăzute de textul criticat. Desigur, ele presupun o apreciere din partea membrilor secției Consiliului, fără ca acest lucru să determine un caracter imprevizibil al textului. Consiliul are rolul de instanță de judecată în materie disciplinară și, prin urmare, are competența acordată de legiuitorul constituțional să soluționeze atât acțiunea disciplinară în sine, cât și incidentele/ cererile conexe acesteia. Stabilirea expresă a unui fapt sau act juridic care să determine măsura suspendării provizorii este dificil, dacă nu imposibil, de realizat pe planul tehnicii legislative, întrucât legiuitorul ar trebui să reglementeze exhaustiv conduitele legale interzise pe care subiectul acțiunii disciplinare să le fi săvârșit pentru a se putea dispune măsura analizată, conduite care ele însele ar putea să constituie la rândul lor abateri disciplinare și nu motive care să determine suspendarea provizorie. De aceea, textul criticat a acordat această putere de apreciere instanței disciplinare, în virtutea competenței sale reglementate de art.133 și 134 din Constituție, stabilindu-se în mod expres condițiile a căror îndeplinire este verificată de instanța disciplinară pentru a se dispune, în final, măsura suspendării provizorii din funcție a magistratului.

22. Celelalte aspecte pe care le învederează autorii excepției de neconstituționalitate, respectiv modalitatea de aducere la îndeplinire a măsurii suspendării provizorii, procedura de urmat, efectele acesteia asupra persoanei vizate și a altor subiecți de drept sau sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării condițiilor de fond și formă, sunt chestiuni care țin mai degrabă de interpretarea textului analizat sau ar putea face obiectul de reglementare al unui act normativ subsecvent, ca forță juridică, legii. De asemenea, Curtea reține că orice hotărâre a Consiliului trebuie motivată, iar

faptul că o atare hotărâre nu este motivată sau a fost motivată lapidar sunt chestiuni de fapt care excedează competenței Curții Constituționale.

23. Așadar, textul criticat este clar, sub aspectul caracterului neechivoc și omogen al obiectului său de reglementare, precis, sub aspectul exactității soluției legislative alese și a limbajului folosit, și previzibil, sub aspectul scopului și consecințelor pe care le antrenează. În consecință, nu se poate reține încălcarea art.1 alin.(5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legilor.

24. Pe lângă critica de neconstituționalitate anterior analizată, autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art.21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil. De asemenea, prin prisma art.20 din Constituție, se apreciază că este încălcat și art.6 par.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale referitor la dreptul la un proces echitabil. În acest sens, se arată că textul supus controlului de constituționalitate nu prevede calea de atac, modalitatea, termenii și condițiile de exercitare a acesteia împotriva măsurii dispuse și nici organul abilitat căruia să i se poată adresa contestatorul măsurii, încălcându-se, astfel, dreptul acestuia de acces la un judecător.

25. Cu privire la acest aspect, Curtea reține că legiuitorul constituant prin art.134 alin.(2) din Constituție a consacrat în domeniul răspunderii disciplinare „rolul de instanță de judecată” a Consiliului Superior al Magistraturii. Acest rol atribuit Consiliului nu atrage calificarea acestuia drept o instanță judecătorească, aspect menționat prin Decizia nr.148 din 16 aprilie 2003 privind constituționalitatea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.317 din 12 mai 2003, astfel că nu se poate interzice accesul liber la justiție al persoanei judecate de această „instanță extrajudiciară” [a se vedea, în același sens, Decizia nr.391 din 17 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.321 din 14 mai 2007, și Decizia nr.788 din 20 septembrie 2007,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.745 din 2 noiembrie 2007]. De aceea, legiuitorul constituent derivat a stabilit că hotărârile Consiliului date în acest domeniu sunt supuse controlului judecătoresc exercitat de Înalta Curte de Casație și Justiție. Totodată, în acest cadru conceptual, Curtea Constituțională observă că, potrivit Legii nr.317/2004, aceste hotărâri sunt date *stricto sensu* de secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii, însă, în accepțiunea *lato sensu* a dispozițiilor art.133 alin.(7) și art.134 alin.(2) și (3) din Constituție, acestea sunt calificate drept hotărâri care emană de la Consiliul Superior al Magistraturii.

26. În acest context, Curtea urmează să analizeze dacă, potrivit art.133 alin.(7) și art.134 alin.(2) și (3) din Constituție, hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii supuse controlului judecătoresc sunt doar cele prin care este soluționat fondul acțiunii disciplinare sau și cele prin care se dispune suspendarea provizorie din funcție a magistratului. Cu alte cuvinte, Curtea va examina în ce măsură textele constituționale anterior referite reglementează în materie disciplinară o excepție de la accesul liber la justiție al persoanei supuse acestei proceduri.

27. Curtea reține că indicarea, în mod expres, în cuprinsul art.133 alin.(7) și art.134 alin.(3) din Constituție a faptului că hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii sunt definitive și irevocabile, cu excepția celor date în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, care pot fi atacate la Înalta Curte de Casație și Justiție, echivalează cu recunoașterea controlului judecătoresc în această materie și aplicarea, în consecință, a exigențelor care decurg din art.21 din Constituție. Având în vedere Decizia nr.433 din 21 octombrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1267 din 29 decembrie 2004, Curtea apreciază că textele constituționale anterioare vizează hotărârile cu caracter jurisdicțional date de Consiliul Superior al Magistraturii, tipologie de hotărâri care, de principiu, pot fi date numai în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, așadar, în cadrul „materiei disciplinare”. Întrucât în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și

a procurorilor hotărârile date nu vizează numai soluționarea pe fond a acțiunii disciplinare, ci, până la pronunțarea acestei hotărâri, pot fi date și altele ce premerg soluționarea acesteia, Curtea reține că textul constituțional, prin prisma conținutului și finalității sale normative, vizează și aceste hotărâri în măsura în care se referă la exercitarea funcției de judecător sau procuror. În consecință, în sfera de incidență a textelor constituționale menționate sunt cuprinse și hotărârile prin care se iau măsuri provizorii privind exercitarea funcției de judecător și procuror în cadrul soluționării acțiunii disciplinare. Mai mult, în sensul celor anterior arătate, Curtea reține faptul că dacă legiuitorul constituant derivat ar fi dorit ca numai hotărârea Consiliului prin care se soluționează acțiunea disciplinară să fie supusă controlului judecătoresc, ar fi stabilit, în mod expres, acest lucru.

28. Prin urmare, Curtea constată că art.133 alin.(7) și art.134 alin.(2) și (3) din Constituție nu prevăd nicio excepție de la accesul liber la justiție al persoanei vizate de procedura disciplinară în privința hotărârilor Consiliului care afectează exercitarea funcției de judecător sau procuror pe parcursul soluționării acțiunii disciplinare. Din contră, ele reprezintă o aplicare în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor a exigențelor art.21 din Constituție.

29. Având în vedere cele anterior expuse, Curtea reține că legiuitorul organic nu poate să elimine din sfera normativă infraconstituțională controlul judecătoresc pe care însăși Constituția îl prevede în materia disciplinară în aplicarea accesului liber la justiție. Practic, legiuitorul, atunci când a introdus prin Legea nr.24/2012 instituția suspendării provizorii a judecătorului sau procurorului pe durata soluționării acțiunii disciplinare, a omis să reglementeze o cale de atac separată împotriva hotărârii prin care este luată măsura anterior menționată. În acest mod a fost negat accesul liber la justiție a persoanei supuse procedurii, suspendarea provizorie dispusă de o „instanță extrajudiciară” fiind astfel sustrasă controlului instanței judecătorești competente. Faptul că această măsură poate fi atacată odată cu fondul, respectiv prin exercitarea

recursului împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, nu schimbă cu nimic datele problemei, permutarea astfel realizată – de la hotărârea prin care se dispune măsura de suspendare provizorie la cea prin care se soluționează acțiunea disciplinară – a dus la configurarea unei căi de atac care, din punct de vedere al efectelor, este una tardivă în apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei. Astfel, o asemenea cale de atac devine una iluzorie și lipsită de efectivitate din moment ce nu se poate constitui într-un remediu care să răspundă în mod prompt, concret și real la cele stabilite în măsura provizorie. Or, drepturile și libertățile fundamentale reglementate prin Constituție sunt efective, și nu abstracte sau iluzorii, tocmai pentru a asigura un nivel ridicat de protecție subiecților de drept [*ad similes*, a se vedea Decizia nr.1533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.905 din 20 decembrie 2011, sau Decizia nr.64 din 24 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.286 din 28 aprilie 2015, par.20 și 30].

30. Prin urmare, Curtea reține că textul criticat nu stabilește limitări sau condiționări ale dreptului de acces liber la justiție, aspecte compatibile, de principiu, cu exigențele intrinseci ale acestuia, ci refuză beneficiul acestui drept fundamental persoanei față de care a fost luată, prin hotărâre, măsura suspendării provizorii din funcție.

31. Curtea constată că recunoașterea accesului liber la justiție și în privința hotărârilor prin care se dispun măsuri provizorii privind exercitarea funcției de judecător sau procuror se impune cu atât mai mult cu cât măsurile provizorii luate în cursul procedurii disciplinare pot avea o întindere temporală deosebită – până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare, ceea ce înseamnă că aceasta poate dura până la soluționarea căii de atac formulate împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii de sancționare disciplinară a judecătorului sau procurorului. Astfel, măsura provizorie, din punct de vedere al întinderii sale în timp, ar putea fi mai aspră decât însăși sancțiunea disciplinară aplicată [desigur, cu excepția celei de excludere din

magistratură]. De asemenea, nu trebuie neglijate și consecințele negative ale unei asemenea măsuri provizorii care se repercutează, în mod direct, asupra vieții profesionale și personale a judecătorului sau procurorului, prin prisma faptului că acesta este pus atât în imposibilitatea de a-și exercita funcția, respectiv de a înfăptui justiția sau de a apăra interesele generale ale societății, ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, după caz, cât și în situația de a nu-și primi indemnizația pe perioada suspendării provizorii, indiferent de soluția de sancționare pronunțată de Consiliul Superior al Magistraturii sau instanța judecătorească, după caz, asupra fondului acțiunii disciplinare. În consecință, recunoașterea, pe cale de interpretare, a dreptului de a contesta hotărârea prin care s-a luat măsura suspendării provizorii din funcție de abia odată cu fondul nu reprezintă un remediu judiciar care să corespundă exigențelor art.21, art.133 alin.(7) și art.134 alin.(2) și (3) din Constituție.

32. Având în vedere cele arătate, Curtea urmează să admită excepția de neconstituționalitate și să constate că dispozițiile art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii sunt constituționale numai în măsura în care permit atacarea separată a hotărârii prin care se dispune suspendarea din funcție a magistratului, până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare. În aceste condiții, legiuitorul, în temeiul art.147 alin.(1) din Constituție, are obligația să pună de acord art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 cu dispozițiile Constituției constatate a fi încălcate prin prezenta decizie și să procedeze, totodată, la detalierea reglementării constituționale. Până la adoptarea soluției legislative corespunzătoare, Curtea, ca o consecință a prezentei decizii de admitere a excepției de neconstituționalitate, constată că Înalta Curte de Casație și Justiție urmează să aplice în mod direct art.21 și art.134 alin.(3) din Constituție în privința hotărârilor date de Consiliul Superior al Magistraturii în temeiul art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 [a se vedea *mutatis mutandis* Decizia nr.186 din 18 noiembrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.213 din 16 mai 2000].

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

Decide:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Daniela Olteanu și Mihai Vlad Budăi în Dosarul în nr.3474/1/2014 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători și constată că dispozițiile art.52 alin.(1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii sunt constituționale numai în măsura în care permit atacarea separată a hotărârii prin care se dispune suspendarea din funcție a magistratului, până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul de 5 judecători și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 noiembrie 2015.